

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 17 Iunie, 1891.

Netoleranța magiarilor față de tot ce nu e ungurească devine tot mai pronunțată, tot mai cutezătoare. De astădată nu vorbim de noi și de cauzele noastre. Vorbim de cererea dlui Lesser, pentru de a i se concede să edifice un teatru german în Budapesta.

Mai anii trecuți teatrul german a devenit pradă flacărilor. Cum? nu se știe, dar la tot casul a fost bătoriu la ochi, că poliția din Budapesta până aici nu a putut descoperi pe tăciunari.

Vine acum magistratul la rëndul seu și propune, ca concesiunea să se acorde.

Nu sunt motive de a împedea înființarea unui stabiliment cultural și teatrele până acum în tota lumea se privesc de atari.

Șovinismul ungurească însă nu se poate împăca cu ideea de a vedea în capitala Ungariei un stabiliment, care nu are de scop lăptirea și propagarea culturii magiare.

De aici se explică, că părinții cetății Budapesta s'au întrunit în un număr atât de considerabil la adunarea generală din 24 I. c., de aici se explică focul, cu care au pledat oratorii din opozițiune contra concesiunii unui atare stabiliment.

În Budapesta chiar și după statistica dlui Keleti Gusztáv sunt preste 20 mii germani, în realitate însă jumătate populațiunea vorbeste și scrie în limba germană. Negociul, corespondența, se fac în limba germană, și chiar când nu am aminti de șvabii cei mulți din Buda trebuie să constatăm, că multă apă trebuie să treacă pe Dunăre, până ce Budapesta va fi un oraș curat magiar. Schimbările de nume se fac cât de ușor, tinerețea se crește cât se poate în spirit național magiar, dar cu toate aceste procesul de amalgamare merge tare încet.

Magiarii și magiarisății toate aceste se fac a nu le vedea. Le convine tare amicitia cu Germania, sacrifică ultimul cruceriu pentru această alianță, care are și ea păcatul de a fi contribuit mult la inaugurarea dualismului și prin el la egemonia magiară, dar când e vorba de a face o concesiune mică limbii germane pe teritoriul coronei stului Stefan, pe acel teritoriu, unde trăiesc mai multe popoare, între cari și nemții, atunci strigă ca din gura șerpilor, că patria e în pericol, că teatrul are să germanizeze, că are să stărnescă în nemți simțul de a-și cultiva și iubi limba și a ține morțiș la limba în care te ai născut, pe care o ai auzit din lăgân, aici în Ungaria este un păcat strigător la cer.

Și ca să se dea și mai pe față ura, ce o au către limba germană, vedem, că nici monarhului nu i ar concede să o vorbească, vedem, că și în direcțiunea

acesta s'au făcut interpelațiuni în parlament, vedem, că contra v. primariului Gerloczy s'a început în „Kulturregylet” o adevărată gônă, căci a cutezat a vota pentru concesiunea teatrului german.

Mai este deci posibil ca în Ungaria să se stabilească raporturi mai amicabile și mai de suferit între diferitele popoare, când șovinismul merge atât de departe?

Mai este deci posibil ca să stea omul de vorbă cu atari oameni, cari nu se sfiesc de Europa, nu se sfiesc ei de sine a pași cu atata înverșunare contra limbii germane, contra acelei limbi, care le-a făcut cele mai bune servicii, cu ajutorul căreia au ajuns la stadiul de cultură de aici, și ca să le o spunem verde chiar și produsele literari unguresci, cărțile de școală cele mai multe nu sunt decât nisce copii fidele în traducere magiară din autorii germani, cari au asudat până la compus și lucrat.

Resonul, ecuitatea și bunul simț se vede, că din creerii cei înfierbântați au sburat cu totul, căci altminterea nu ne am pute închipui o pășire atât de ostilă.

Sub atari împregiurări e mirare în adevăr, că s'au aflat 85 de bărbați între reprezentanții municipali ai capitalei, cari să voteze pentru concesiunea teatrului german, e mirare că s'a găsit o majoritate de 24 voturi, care să facă afront terorismului, cu care au amenințat vorbitorii Kaas Ivor și consoții. Teatrele unguresci sunt subvenționate din bani publici, din bani ce ies din pungile tuturor cetățenilor, între cari și germanii din Budapesta și de aiea și acestia înghit durerea, tac și plătesc, până când cavalerismul unguresc, la care s'a provocat contele Zichy s'a timpit atât de tare, încât nu voescce nici să audă de o concesiune fără nici un sacrificiu, nici din partea cetății, nici din partea țerei.

Dacă așa avem să înțelegem mult buciurata și mult laudata libertate, de care se pot bucura popoarele din Ungaria, atunci noi de o atare libertate ne mulțămim și credem, că cu noi se vor mulțami toate popoarele nemagiare, osândite a trăi sub coróna s tului Stefan.

Revista politică.

Intr'una din ședințele trecute ale parlamentului austriac premierul Taaffe a accentuat, că situațiunea socială s'a îmbunătățit.

La noi în Ungaria n'am pute afirma această. Răscolă dela Batonya e o iconă fidelă, în care se zugrăvesc miseria și reaua administrațiune. Această răscolă n'a rămas izolată, ea s'a estins aproape în întreg comitatul Csanád. Scirile dela Apața și Șiteni anunță nouă izbucniri, nouă împilări, bătaii, in-

temnițări și mai presus de toate miliția pusă de pază pe capul locuitorilor, cari au se speseze și cu soldații. —

Afacerea desdaunării fonciare în Bucovina, precum e informată „Gaz. Bucovinei” e deja prelucrată din partea referentului. În săptămâna aceasta se va preda comisiunii bugetare și se speră, că în cursul acestei sesiuni și va afla rezolvarea. —

Cestiunea evreilor în România formă subtrat de discuțiune atât în cameră cât și în presă. Dl Ceaur Aslan, deputatul de Iași, a ținut în cameră un discurs fulminant, în care a combătut cu multă cunoștință de cauză invasiunea și stabilirea evreilor în România.

În urma acelu discurs camera primi următoarea moțiune:

„Ascultând interpelarea d lui N. Ceaur Aslan și desvoltările făcute de interpelator, cu privire la consecințele grave, la care a dat și dă loc lipsa de măsuri eficace contra sporirii și invasiunii elementului evreesc, consecințe ce se presimt într'un mod îngrozitor, mai ales în partea României de dincolo de Milcov.

Ascultând și răspunsul d-lui ministru de interne:

Camera invită pe guvern a da ordinele cele mai severe pentru paza fruntărilor și respingerea evreilor străini, ori și care ar fi pretecul, ce ei ar căuta pentru a se furișa în țară sau a justifica prezența lor, când intrarea și stabilirea lor ar fi fost săvârșită cu desprețul formelor prescrise întru acesta. Ordine severe se vor da de asemenea și celor în drept, pentru stricta aplicare a art. 10 din legea poliției rurale și a dispozițiunilor dictate prin legea ce regulază exercitarea comerțului ambulant, și recunoscând în acelaș timp, că guvernul nu este îndejuns înarmat față cu uneltirile culpabile și cu tendințele manifeste, grație cărora marea masă a elementelor evrești amenință pe dî ce trece de a deveni în România un element de sdruncin periculos pentru desvoltarea economică, socială și națională.

Camera mai decide:

A se numi imediat din sinul ei o comisiune de 7 membri cu însărcinarea de a elabora și a aduce înaintea corpurilor legiuitoare până la sesiunea de toamnă:

a). Un proiect de lege, care să reguleze într'un mod mai eficace controlul pașaportelor pe la fruntării și să prevadă augmentarea personalului de unde trebuința va cere.

b). Un proiect de lege, care să prevadă aspre penalități pentru toți agenții, care ar contraveni la dispozițiile legii, fie în privirea legii pentru con-

FOIȚA.

Trei nopți.

O convorbire de Adolph Wilbrandt, comunicată de Gilbert Remi.

(Urmare.)

— Da, o noapte de primăvară. Ședeam în odaia mea; eram de optsprezece ani, amândouă aripile de la ferăstră erau deschise în largul lor, pentru ca să lase să intre aerul stăpănat și lumina lunii. Ședeam pe patul meu și me desbrăcam deja de o jumătate de oră, aveam încă florile în păr, pentru că veniam dela bal, dela primul meu bal! Precum veți nu eram răsfățată, deja de optsprezece ani și dăbea primul bal. . . . Dar ce mai bal! Totul perfect, totul poezie! Salele decorate, marea de lumină scilpitore, musica ce juca în sângele meu, oamenii veseli, toți așa de amicabili, de prevenitori față de mine. . . , trebuie că sunt grozav de proastă, căți descriu acest bal!

— Nici decum, se ține de obiect, răspunsul dl de W. cu fața serioasă, — continuă, numai.

Oamenii erau deci atât de buni — unul însă mai mult ca toți, și acest unul cel mai frumos din toți — știa dta deja, că acesta avea să urmeze.

Me uitam afară la lumina lunii, și mi repetam fiecare cuvânt al lui. De câteva ori eram supărată, că nu mi revenia în memorie, ce dăsesse el în cutare sau cutare moment, o uitasem în urma unei priviri adânci cu totul neprecugetată în ochii lui. Apoi me uitam la mâna mea; cum mi-o ținuse și mi-o strinsese el! Și cum ochii lui erau bruni, mari strălucitori — vorbisera neîncetat! — Nebună ca și Ophelia me preumblam prin odaia și cântam, când din cartea de cântări, când cântece studentesce, pe cari le învățasem dela fratele meu, până când îmi venira în minte și cântări sentimentale de primăvară și de amor. M'am dus la ferăstră; afară cetaea era liniscită de tot, numai o priveghitoare cânta în grădina vecină. . . .

— Dar te rog scumpul meu amic să întrerup-se dna Toni, nu sunt acestea lucruri de cele mai banale, descrise de nenumărate ori? Pentru ce se și le mai povestesc. Nu e așa?

— Până acum ce e drept noaptea nu prea e originală; și despre priveghitoare cântând încă am cefit deja, dar încă nu ne descurăgem. Continuă numai!

— O, va deveni încă și mai rău. Acum vine o pără — Vai! esclama dl de W. fără voia. Va sbura prin ferestra dta!

— Da, da! — Ce să me fac, așa a fost. Ți-am spus-o dela început, că eu nu am pățit nici o „no-

vela.” — Dar deodată sbura ceva înăuntru; în prima mea nebunie credeam, că era priveghitoare; am aflat însă apoi un jurnal mototolit, pe care l'am ridicat cu multă mirare. L'am desfășurat de pe pără în giurul căreia era mototolit; un articol de fond tipărit cu litere grase și însemnat cu creion roșu îmi dete de ochi: „Viitoriul imperiu german” „Confederațiunea germană de nord e înființată, acestui arbore are să crească și o corónă și aceea se va numi imperiul”. . . . Cam așa se începea. Dar pe Ddeul meu, ce se încep cu acest diar? me cugetam eu cu totul confusă, ce am eu de a face cu confederațiunea germană de nord? Cine mi-a aruncat ore această acum în cap de noapte? — Voiam să arunc fôia érași afară pe ferăstră, atunci am observat, că pe ea e lipită un mic petec de hârtie, ce era scris. Am recunoscut scrisoarea.

— O eu încă o recunosc, dîse dl de W., — era celui mai frumos dintre toți.

— Nu e așa, toate se știu de mai înainte? Da e o istorie cu totul desperată.

— Continuă numai.

— Ei bine, pe acel petec de hârtie el declara, că iubesc pe Toni. Că el iubesc de mult pe Toni, dar numai astăzi a supt curagiu din ochii ei, pentru de a i o mărturisii. Că Toni e cea mai frumoasă și mai bună din toate și că el va trebui se mōră, dacă Toni nu va fi socia lui. Dar Toni va fi

trolul pașaportelor, fie în privirea legii poliției rurale, aceeași lege va cuprinde și aspre penalități pentru impegării respectivi superiori în a căror putere ar pica controlul strictei aplicări a legilor mai sus menționate.

c). O lege în puterea monopolului beuturilor spirituoase.

d). O lege în puterea căreia se fie interzis evreilor străini de a ține moșii în arândă.

e). O lege cu misiune de a provoca și încuraja de cătră stat înființarea de bazaruri, unde trebuința va cere, și în număr suficient pentru a pune la dispozițiunea mai ales a populației rurale toate obiectele necesare traiului și ocupațiunei ei cu precizie pe cât e posibil de eftine.

f). O lege pentru organizarea unui serviciu sanitar special pentru fie-care plasă din țară.

Aceeași comisiune va mai avé misiunea de a face constatări locale și a culege, toate datele, ce ar fi de natură a lumina pe parlament și pe țară despre reala stare a lucrurilor cu privire la traiul, la agismentele și la adevărul număr al evreilor în România, în această privire puterile ei sunt nelimitate, precum nelimitată este și competența ei de a complecta seria măsurilor de mai sus prin propunerea și de alte măsuri, ce patriotismul și înțelepciunea membrilor ei ar crede comandate pentru apărarea intereselor naționale române.

Deprinderile ortografice în anul I și al II-lea de școală.

(Menită a se citi în adunarea generală a învățătorilor rom. din tractul Zarand, ținută la 24 și 25 Martie, în Brad.)

(Incheiere).

Ce privește decopiarea — punctul 3 — trebuie să însemn, că ea se poate face sau de pe carte, sau de pe tabla școlii. În școlile noastre aproape în general li se dă pruncilor să decopieze după Abcedar sau după cartea de cetire, începând dela primele deprinderi scripturistice. Și anume se dă din Abcedar ca unul și același cuvânt să se decopieze mai de multe ori; sau li se dă pruncilor 2—3 șire sau mai multe, ca să le decopieze. Procedura e cu totul mecanică și nu poate aduce nici un folos — dacă avem în vedere ortografia. Și eță pentru-ce! Decopiând elevul cuvântul sau cuvintele din carte, el urmăzează mecanice scriind literă după literă, ca și când ar desemna și nu tipul cuvântului este care să i-se imprime în memorie ca un ce întreg. Că se urmăzează în tocmăi ne putem convinge fiind atenți la începători. Ei scriu o literă, se uită apoi în carte și mai scriu alta, care urmăzează, până finesce câte sunt în un cuvânt.

Din contră se întâmplă însă, când scriem cuvântul pre tabla școlii. El se prezintă deodată ca un ce întreg, și ca atare se întipărește în memoria pruncului, astfel după 2—3 decopieri elevul nu se mai uită la tablă, ci scrie pre de a rostul cuvântul.

Ca să ne putem convinge, că elevul scie scrie cuvântul ortografice, stergem cuvântul de pe tablă și i dicem să-l scrie de rost, după ce l'a intuit odată pe tablă; sau îl dictăm înșine.

Acăsta se poate face și cu mai multe cuvinte, și chiar propozițiuni scurte. Dacă a scris elevul cuvântul sau propozițiunea dată, putem de nou să scriem noi pe tablă tot aceeași și apoi să lăsăm pre elevi a face o comparațiune între ce a scris el și între ce e scris pe tablă. Rađe de bucurie putem observa pre fețele pruncilor dacă scrierea lor e întocmai. Acum ne putem convinge, dacă întru adevăr, ceea-ce s'a dat elevului să scrie, a devenit proprietatea lui inalienabilă, în ce privește ortografia.

soția lui, acăsta sperăză el cu firmitate! Două lu cruri iubesc el pe lume: Germania și pe Toni. Germania va deveni unită mare și liberă și Toni soția lui.

— Tote aceste se aflau pe acel petec de hârtie?

— Da cu scrierea lui mică. — Simțeam însă ore-care apăsare în peptul meu: Pentru ce vorbesce el despre Germania? Ce'l privește pe el acum Germania? La urmă el iubesc pe acăsta Germanie ca și pe mine? — Incepuî a fi supărat pe el, însă acăsta nu'mi făcea bine. Mi-am cugetat: da te iubesc! da te iubesc! și acăsta îmi face mai bine. M'am pus înaintea oglindei, m'am uitat lung în ea, cum veđi sunt francă și mi-am ăis: fie, eu totuși sunt mai frumoasă ca Germania lui — înțelegeam pe cea de pe carta Europei, el me va iubi mai mult și vom fi fericiți, nemărginit de fericiți.

După aceea în fine m'am cugetat: Ddeule ore n'a aruncat el însuși pētra și pōte că mai așteptă după răspunsul meu? Și ore ce să fac? Mi e permis să fi fac semn?

— După acăsta te ai dus la ferăstră și ia-i făcut semn. —

(Va urma.)

Deprinderile aceste scripturistice în anul I au să fie supravegiate cu cea mai mare acuratețe, și încât e numai posibil elevii să decopieze de pe tablă érá nu din carte.

La deprinderile scripturistice din memoria învățătorul va trebui să pregătască bine materialul, ca acela să fie proprietatea elevului. Astfel dacă elevul are să decopieze cuvinte sau propozițiuni mai întâiu va premerge intuirea cuvintelor sau a propozițiunei, cum sunt scrise.

Va trebui apoi să desfacem cuvântul în sunete, propozițiunea în cuvinte, și elevul să rostască respicat sunetele fie-cărui cuvânt. În urma unei operațiuni din partea ochiului, a urechei și apoi a gurei elevul va puté apoi să și reproducă tipul cuvântului sau a propozițiunei, și acum cu securitate va păși la scriere.

Numai așa pregătit materialul vom puté purcede și la dictat de cuvinte sau de propozițiuni.

De principiu în scrierea din memorie sau după dictat se pōte pune: „scrie cum auđi” sau „scrie cum vorbești” mai corect s'ar ăice: „scrie precum ai vėđut scris”.

Pentru-că e fapt, că numai după ce am vėđut pe altul scriind am învățat și noi a scrie prin imitațiune.

Acest din urmă principiu se pōte apoi aplica și atunci când e vorba de sunete derivate.

Obiecțiunea ce se face, că în anul prim de școală e de ajuns dacă pruncul scie decopia din carte, și că nu ar fi de lipsă a serie din memorie sau după dictet, e nefundată. Din contră scrierea din memorie și după dictat promovéază mult cetirea mecanică.

După ce elevii în anul prim de școală au ajuns să scrie corect cuvinte cu sunete originari, apoi cu sunete derivate, precum și propozițiuni mai scurte pășesc în anul al II-lea de școală.

Aici deprinderile se pot face pe o scară mai întinsă, dară tot în legătură cu cetirea.

Avem d. e. înainte o piesă de cetire: „Cartea” și vreau să dau elevilor a scrie cevași din acăsta piesă, după-ce a fost bine tractată.

Cum proced? Fac pe elev să cetéască o propozițiune, 2 sau 3 propozițiuni. Elevii închid apoi cărțile și le demand să scrie acum de rost cele 3 propozițiuni cetite, sau le dictez însumi. După ce le-au scris îi las pe elevi se deschidă cărțile și vadă unde au făcut erori ortografice.

Ca deprinderi ortografice pot servi apoi posesiōre mai scurte, fabule sau narațiuni, ghicitori, pe cari elevi le-au memorisat bine. Pe aceste le dau, ca să le scrie de rost; érá pe unele le dictez în sumi. Dacă în piesă ocură cuvinte despre cari presupunem, că elevii cu greu le vor scrie ortografice bine, atunci aceste cuvinte le analizăm, și lăsăm pe unul sau doi, ca să desfacă atari cuvinte în sunetele lor, avēnd se ne spună cutare sunet cu ce literă e scris în carte, și cum are să l scrie și el? d. e. cuvântul sēmēnătură, sērătura, etc. Aceste deprinderi vor aduce mai mult folos, ca orice reguli gramaticali și ortografice. Instrucțiunea va deveni interesantă și plăcută elevilor.

Cu cât mai iute vor ajunge elevii ca să cetéască bine logice, cu atât mai mult timp ne rămâne pentru deprinderile ortografice. În fie-care órá de cetire vom puté folosi câteva minute, sau chiar un pătrariu de órá spre a dicta elevilor să scrie pe tabla școlii sau în caiete cuvinte ori propozițiuni din piesa de cetire pertractată deja.

Ba, putem da chiar ca ocupațiune pe a casă, ca dincutare alinie a unei piese elevii să ne scie spune pe óra venitoare fie-care cuvânt, cum are să se scrie.

Tot ce au scris elevii, fie de pe tablă, fie din memorie, fie după dictat trebuie să se corégă.

Corectura se face sau prin înșiși elevii schimbându-și caietele, sau prin învățătorul, sau în fine chemând pe un elev la tablă, și acestuia îi dau să facă întréga ocupațiunea avută, sub controla mea; érá ceialaltii elevi au să și corégă pe a lor după cea dela tablă.

Prin deprinderile amintite și prin dedarea elevilor, de a vorbi curent și totdeauna în propozițiuni întregi, vom dosvolta întru atăta simțul limbistic în elevi, încât ei vor fi în stare a face descrieri mai mici și a le scrie corect în urma unor schițe date.

Un exemplu ne va fi de ajuns spre a puté da îndrumări.

Luăm piesa: „Casa preste tot” și după ce am pertractat-o bine, dau drept ocupațiune ortografică următōrea: Spuneți-mi și-mi scrieți, ce părți are o casă?

Răspunsul: Casa are un fundament.

Casa are 4 pāreți.

Casa are un coperiș.

Casa are un horn.

O alta ocupațiune ar fi: Spuneți-mi și-mi scrieți tot ce se află în o casă de locuit?

Răspuns: În casa de locuit se află ómeni.

În casa de locuit se află masă.

În casa de locuit se află scaune și lavițe.

În casa de locuit se află un cuptoriu etc.

Luăm un alt exemplu: „Boul” și pe basa piesei din cartea de cetire pot să dau următōrea ocupațiune:

Spuneți mi și-mi scrieți; „Tot ce are boul”?

Boul are un cap mare.

Boul are doi ochi, două urechi, două cōrne.

Boul are grumađi etc. etc.

Sau d. e. scrieți-mi: „Ce flori se află în grădina noastră?”

În grădina noastră se află busuioc.

În grădina noastră se află lemnul domnului.

În grădina noastră se află calapăr etc. etc.

Prin astfel de exemple dăm elevului de cugatat de oparte, érá de alta se promovéază scrierea ortografică; deōre-ce elevul vrēnd ne vrēnd trebuie să cugete, cum e scris cutare cuvânt în piesa de cetire și prin acăsta întipărirea în memorie e mai statornică.

Dacă sunt bine conduse deprinderile ortografice în primii doi ani de școală, atunci se încungiură o mulțime de erori în anii următori de școală.

Mare avantagi e, dacă învățătorul, cu care au început elevii în anul prim, le va propune până în ultimul an de școală, feresce dacă e un învățător bun.

Pe lângă deprinderile ortografice, elevul trebuie deprins și cu folosirea interpuncțiunilor, cari sunt cele mai grele. Și nu e nimic mai monoton ca o cetire, în carea elevul merge, merge înainte preste puncte, preste semnele întrebărei, fără de a le observa.

Pe lângă o diligența încordată din partea învățătorului numai se vor puté ajunge cele mai frumoșe rezultate în scrierea ortografică.

Atăta aveam de ăis în ce privește ortografia în primii doi ani de școală.

Iuon.

Anunț și Apel

adresate publicului român din comitatul Hunedōrei!

În decursul anului curinte adese-ori s'a ventilat prin diaristică cesițiunea arangerei aici în Hațeg a unei esposițiunei de industrie de casă a femeii române din comitatul Hunedōrei.

Pentru-ca atât publicul din acest comitat cât și publicul cel mare român să fie în chiar cu studiul arangiei esposițiunei, éță pașii întreprinși până acum:

În adunarea generală dela 11 Ianuarie a. c. ținută la inițiativa comitetului central al „Reuniunei femeilor române” din comitatul Hunedōrei cu reședința în Deva femeile române din Hațeg au acceptat idea arangiei și s'au constituit în comitet organizător” constatător pre lângă birou încă din 6 membre ordinare

În adunarea generală dela 1-a Februarie s'au luat alte dispozițiuni referitoare la arangierea esposiției și s'au mai ales în comitet și 4 membre suplente.

În 26 Martie s'a espedat un Apel în 100 esemplare inteligenței române din comitatul Hunedōrei, pentru a să pune în conțelegere cu cele mai renumite femei lucrătōre de prin comunele învecinate, ca fie-care să sucurgă cu productul mănilor sale la ajungerea scopului esposițiunei.

În 22 Iunie s'a ținut o consultare, la carea a fost invitată inteligența și alți onorațori din poporul de pe valea Hațegului, Streiului și a Jiului și în carea după ținerea alor 5 vorbiri însuflețitōre și pline de avēnt național toți membrii prezenți au luat asuprași obligamentul moral de a face o colecță cât mai bogată de articli ce representă gustul și estetica femeii române de prin comunele dēnșilor.

În 23 Iunie st. n. comitetul arangiator a ținut o ședință, în carea s'a decis:

a). Esposițiunea se va deschide cu tōtă solemnitate în 13 August st. n. la órele 11 înainte de amēđi în cele două sale din parterul școlii granițaresci din Hațeg și va dura până în 20 August st. n. la órele 12 din ăi.

b). Prețul intrărei pentru inteligență e 30 cr. pentru poporul rural 10 cr. órele visitărei dela 9 dimineța până la 6 sēra neîntrerupt.

c). Cu suma de 60 fl. v. a. bani de premiu, votată în adunarea generală dela 14 Februarie a „Reuniunei femeilor române” din comitatul Hunedōrei, se vor premia 18 esponente, 6 cu câte 5 fl. 6 cu câte 3 fl. și 6 cu câte 2 fl. v. a. cu diplome de recunoscintiță se vor premia celelalte. Ȋina premiărei e 16 August st. n. la 5 óre după amēđi.

d). Pentru colectarea articlilor esponenti din țēra Hațegului și anume de pre valea Hațegului Streiului și a Jiului s'au ales 4 bărbați în persōnele lui Ioan Muntean, Vasile Ianza, Ludovic Ciu-

ciu și Paul Oltean, cari în 2 colone vor începe co-lectarea, Duminecă în 5 Iuliu st. n

Pentru ca rezultatul arangierii espozitiunii să fie cât se poate de splendid, pentru ca mica noastră espozitiune locală încă se potă fi un mijloc puternic de a ridica valoarea femeii române în ochii lumii civilizate, pentru ca prin ea să se potă inveda cât mai clar vînjoșia, originea, trecutul, prezentul și viitorul poporului nostru, — apelăm la bună voia publicului român din acest comitat și cu glas stentoric îi strigăm: sufulcă-te, îndoeste-ți puterile, alérgă în toate părțile, arată că pe drept porți numele falnic al strămoșilor „Romani” și colectează costume de fete și neveste, de juni și bărbați, de iarnă și de vară, pânđături și țesături de tot soiul lucrate de mîna femeii române și până în 25 Iuliu st. n trimite-le apoi pe spesele comitetului arangiator la adresa subscrisei președinte.

Hateg, în 25 Iunie 1891.

Susana Popovici
președintă.

Paul Oltean,
secretar.

Convocare.

Pe Duminecă în 14 Iuliu a. c. st. v. la 10 ore a. m. se convoca prin acesta a doua adunare generală a învățătorilor aparținători despărțământului Cohalmului, care se va ține în sala școlii gr. or. din Cohalm sub presidiul părintelui protopresbiter Nicolau D. Mircea, cu următoarea

Programă:

- I. Deschiderea ședinței prin presidiu.
 - II. Tractarea cuvîntului normal „foc” din ABC-dariul dlui Popescu, lecțiune practică de Naftanail Pulca învățătoriu în Ștena.
 - III. Tractarea ținutului transilvan, lecțiune practică din geografie de Ioan Roșca învățătoriu în Ungra.
 - IV. Iov, tip caracteristic din istoria biblică de George Andron învățător în Mateiaș.
 - V. Preotul și învățătorul ca educatori ai poporului de Toma Bărsan capelan în Criș.
 - VI. Incassarea tacselor.
 - VII. Propuneri.
- Din ședința comitetului reuniunii învățătoresci ținută la Cohalm în 14 Iunie 1891.

Nicolau D. Mircea,
prot. și președ.

George Andron,
secretar

Varietăți.

* (Părăstas.) Duminecă, alaltăieri, s'a săvârșit în comuna Rășinari părăstas în memoria dîlei răposărei Marelui arhiepiscop și metropolit Andreiu Baron de Șaguna. La liturgia săvârșită prin parochul Iosif Goga și protodiaconul Mateiu Voileanu, a cântat corul seminarial sub conducerea dlui profesor Dima.

Societatea de lectură a tinerilor din seminaru ca în toți anii, și în anul acesta a depus o cunună pe mormântul răposatului arhiepiscop și metropolit.

* (Monarchul în Timișoara.) Majestatea Sa monarchul va cerceta espusețiunea Timișorei în 16 Septembrie. Acest răspuns l'a primit deputațiunea comitetului esposiții, carea sub conducerea comiteiului Molnár s'a prezentat în 15 Iunie a. c. la ministrul Szapáry în cauza acesta. Majestatea Sa va sosi aici dimineța la 10 ore, va cerceta esposițiunea, ér sera va părăsi orașul.

* (Descrierea Sibiiului.) De câte-va zile petrece în Sibii dl redactor al revistei „Budapesti látogatok lapja”, revistă care este redactată de comun în limba francesă, magiară și germană.

În acesta revistă a apărut și descrierea Brașovului în limba română și acum dl. redactor Szalay promite, că în unul din numerii procsimi va apăre descrierea Sibiiului cu mai multe ilustrațiuni. Atragem din nou atențiunea publicului nostru asupra acestei importante reviste, ce are de scop a face cunoscut străinilor orașele și ținuturile principale ale țerilor de sub coróna s-tului Stefan.

* (Advocați noi.) Dr. Ioan Ivan concipient de avocat în Mediașiu a depus la 26 l. c. censura de avocat; ér Dr. Ioan Popescu din Cluș a depus censura în 25 l. c. ambii la tabla regescă din M. Vasárhely.

Felicitările noastre!

* (Îmbunătățirea salariilor preoților.) În una di ședințele senatului, s'a ales comisiunea, care va fi însărcinată cu studiarea proiectului de lege relativ la ficsarea episcopiei și îmbunătățirea sôrței clerului mirean din România. Acestă comisiune se compune din următoarele persóne: P. S. S. episcopul Dunărei de jos, dnii Al. Orăscu, Al. Greceanu și N. Ath. Popovici.

* (Socotélă fără birtaș.) Locuitoriul din Cialani Ioan Lazar merse în zilele trecute în țerg dimpreună cu soția sa. Acestă îi cădu la ini-

mă locuitoriului din o altă comună învecinată Ioan Harșian și i-a făcut fêrtatului seu propunerea, ca să i-o vîndă lui. Lazar se învoi și tocmea s'a făcut cu 1000 fl., din care Lazar și primi 100 fl. Femea însă nu voi se scie nemic de acest negoț și intentă lui Lazar proces.

* (Dar.) Dl Dr. Pușcariu, profesor la facultatea de sciințe din Iași a dăruit acelei facultăți o fôrte frumoasă colecțiune de gândaci consistând, din peste două mii de esemplare.

* (Sinod sêrbesc.) Sinodul sêrbesc din Carloveț se va întruni în August spre a efectui alegerea de episcopi pentru diecesele vacante din Timișoara, Neoplanta și Carlstadt.

* (Limba română în Paris.) Eminentul profesor de limba română dela școla de limbile orientale din Paris, dl E. Picot, a început de curând un curs asupra istoriei literaturii române. Acest curs presintă un deosebit interes prin faptul, că printre numărósele documente, pe care el le a întemeiat, sunt unele necunoscute încă filologilor nostri. Pe lângă un mare număr de români acest curs e frecventat de mai mulți francesi, cari grație distinsului lor profesor, au ajuns se cunóscă limba noastră.

* (Metropolitul primat al României.) I. P. S. S. metropolitul Primat obținend un concediu de două luni a plecat din țeră direct la Reichemhall.

D. C. Olănescu, ministru al lucrărilor publice și mai mulți preoți au condus pe Mitropolit la gară. În urma intervenirii direcțiunei căilor române ferate direcțiunea ungără a permis ca vagonul, în care călătorește mitropolitul să mîrgă direct la Pesta. Mitropolitul se va opri o di sau două la Viena.

* (Purtarea gendarmilor.) „Luminătoriul” descopere următoarele: În zilele aceste se presentă la redacțiunea acestei foi Stefan Borlovan fost atunci chinez mic în Partia și ne descoperi următoarele: La ivirea sgomotului deapre jăfuirea proprietariului Fodor gendarmii năvăliră în Partia și la denunciarea chinezului, care e serb, gendarmii l'înghățară și pre el (St. Borlovan) și, fără martori îl torturară stringendu-l în fere și bătendu i cu patul puscelor peptul „așa încât ađi nu mis mai bun de nimic”. În sfârșit s'a constatat deplina nevinovăția a lui St. Borlovan ceea-ce s'a confirmat și în fața lumii prin sentința judecătórescă dată și la mîna lui St. Borlovan. Se pricepe nevinovatul om și funcționariul comunal cinstit l' dade acum pre chinezul serb pe mîna legii; érá chinurile suferite dela gendarmi cine să le vindece?

* (Scandal în Beiuș.) Tocmai la încheierea foiei nóstre primim din Beiuș informațiunea, că cu ocașiunea reprezentanței teatrale dată de diletanții români despre care publicăm în Nr acesta un raport din afară, sau aruncat în localul reprezentanței patru petri mari. Trei din aceste au cădut pe scenă, una între dame. Un diletant dl I. Segescu a fost rănit la mână, ér dșóra Margareta Casolțan a fost isbită la picior. Două lampe s'au spart și petroleul vărsat mai că a aprins tótă scena. Petritele au fost atât de mari, încât ar fi putut produce mórte.

O dșóra a leșinat. Făptuitoriul au fost prins numai decăt. scrie „Familia.”

* (Fabrica de jucării din Sibiiu.) Ni s'a pus la dispozițiune următoriul avis: Anul acesta atât de bogat în esposițiuni mici va vedé deschisă în zilele viitoare înc'o esposițiune. Tînăra noastră în treprindere comercială, fabrica de jucării, va participa în asociare cu școla specială pentru industria de lemna la esposițiunea sud-ungără din Timișoara, ce se va deschide în 19 Iuliu a. c. n., spre care scop și școla specială a primit din partea Escelenței Sale a dlui ministru de comerciu, protectorul esposițiunii din Timișoara, o subvențiune de 100 fl. Spre a da și publicului de aici ocașiune ca să se potă convinge despre capabilitatea de prestațiune a ambelor întreprinderi, obiectele destinate pentru numita esposițiune vor fi espuse încă în 3, 4, și 5 Iuliu în sala de lectură a reuniunii industriale din loc. Visitarea acestora se recomandă cu tótă căldura. Intrarea e liberă.

PARTEA ECONOMICĂ.

Societățile țerănescei pentru asigurarea vitelor

de Dr. Lóll

traduse și explicate pentru popor de

Ioan Căndea.

Averea economului este supusă fôrte multor pericole. Cea mai mare parte din productele sale cresc pe câmpul liber, unde prin tempestăți, prin burueni dăunóse și prin animale stricacióse, nu arareori o parte însămnată sau chiar totul se nimicesce. O parte din averea lui constă în vite, cari nu numai prin morburii și nenorociri devin fără preț, ci pot și muri.

Fiind că prețul tuturor vitelor timpul de ađi e fôrte mare, așa vitele pentru țerani represintă o parte de tot însămnată din averea lor, la care țeranul prin mórtea lor simte adeseori perderi inreparabile. Nu pușini prin casuri de feliul acesta și au vîndut din avere și au devenit sêraci, căci dacă se întemplă de unui țeran îi móre vre-un bou, acesta trebuie să-și pună altul în loc, dacă vrea să nu rămână cu lucrul înapoi, și acesta nu o poté face, decăt numai cu bani de cari țeranul nu prea poté dispune. Ii lipsese paralele necesare pentru compărarea bouului, atunci el trebuie să împrumute și așa el ajunge în mîna cămătarilor, cari îi mîncă averea.

Contra perderilor mari și multe, cari devin prin morburii, nenorociri și mórtea vitelor mai scumpe, țeranul nu să prea poté feri, ci în tóte casurile el trebuie se pórte dauna care provine din mórtea vitelor. Esistă un mijloc, spre a putea face acestea daune pentru fie-care mai suportabile și mai ușore, și acest mijloc este asigurarea reciprocă de vite.

Cine are numai o vită, acela încă e supus pericolului, căci prin nenorociri sau mórte poté să rămână fără ea, cine are două, acela e supus unui îndoit pericol, cine are trei este supus unui întreit pericol, căci la casuri de nenorociri pericolul crește cu numărul vitelor. În sate mici, unde locuitorii nu au vite multe, și nici așa scumpe, trec ani întregi până se întemplă de móre vre-una mai de Dómnă ajută. În sate mai mari însă, unde sunt vite mai multe și mai scumpe, acolo mai în tot anul se întemplă daune însămnate prin mórte. În cazul prim, precum și în aldoilea nu sunt tot acei proprietari loviți de sôrte, de le mor câte o vită, ci ađi îi móre unuia, mîne altuia, nici unul nu e scutit, ci cu timpul fie-care vine la rënd.

În casuri de feliul acesta, proprietarii de vite din o comună, nu pot face alt lucru mai bun, ci să se unescă spre scopul sus indicat; spre a împărși între iei în tot anul dauna, care provine din nenorocirea vitelor, a o purta în comună nu pot face alt lucru mai bnn, ci să se unescă spre scopul sus indicat; spre a împărși între iei în tot anul dauna care provine din nenorocirea vitelor, a o purta în comun, ca să nu fie unuia dauna prea grea, încât să nu și-o mai potă repara.

Esperiența ne învață cum să facem, ca să ajungem mai ușor scopul. Prin o contribuțiune proporțională, care este de a se plăti în tot anul la cassa societății. Un proprietariu, care are vite multe și scumpe, acela e supus periclelor mai dese și mai mari, ca unul care nu are așa multe și nici așa scumpe, acela va avé a primi și mai dese și mai mari ajutóre din cassa societății de asigurare, și d aceea să înțelege de sine, că cntribuțiunile anuali unui atare proprietariu trebuie să fie mai mari. Contribuțiunile sunt de a se acomoda după valoarea totală a vitelor asigurate, a fie-cărui membru din societate. Cine are de a pretinde ajutoriu mai mare din cassa societății la cas de nenorocire, acela trebuie să și plătescă mai mult, cine are să primescă mai puțin, acela și plătesce mai puțin.

Cumcă pentru fiecare țaran chiar și pentru cei mai cu stare este o mare binefacere, când i-se restituie o parte însămnată din dauna avută prin nenorocirea unei vite, aceea o înțelege fie-care destul de bine. Afară de aceea mai este atât pentru fiecare, cât și pentru întreg poporul o mare diferență, când un proprietariu de vite prin mórtea vitelor suferă o daună de fl 100, sau că aceeași om plătesce în ęcece ani, câte 10 fl ca premiu de asigurare, așa el tot perde suma de fl 100.

În cazul prim, dacă aceea sumă de fl. 100 se plătesce odată, atunci aceea sumă e destul de mare pentru un țeran, el o simte destul de tare, căci este o perdere de avere. În cazul al doilea însă aceea sumă de fl. 10, care trebuie să se plătescă în tot anul ca premiu la casa societății de asigurare, aceea sumă mică țaranul o poté căștiga mai ușor, ba un țeran harnic și cruțătoriu mai nu să cunóscă, când o plătesce, căci plătierea premiilor se face de comun în rate cât să pot de mici.

Să-și închipuescă cineva, că lucrul acesta l'ar puté face țeranul și fără societatea de asigurare el prin o bună cruțare și-ar puté pune în tot anul o sumuliță de bani spre scopul acesta, ca la cas de lipsă să aibă unde să întinde. Atunci răspunsul ar fi cam de obiecțiunea acesta: „Cum i-a veni unui atare țaran la socotélă, dacă îi móre un bou în valóre de fl 150, pre-când el nu și-a pus decăt 15 fl. la o parte spre scopul acesta pentru suma de 15 fl. el nu-și poté cumpăra alt bou; dacă a plătit însă până ađi 15 fl. ca premiu de a igurare la cassa societăței și mîne i-se întemplă nenorocirea, adecă îi móre vită în preț de 150 fl. atunci el îndată primesce dela societate suma de 150 și prelângă aceea îi mai rămâne și piele, pe care încă o poté vinde și așa el ușor își repară dauna. (Va urmă.)

Loterie.

Sâmbătă, în 27 Iunie.

Budapesta: 17 71 43 61 29

Bursa de Viena și Pesta.

Dia 27 Iunie 1891.

	Viena	-Pesta.
Renta de aur ung. de 4%	—	—
Galbin	5.56	5.52
Napoleon	9.28	9.26
100 marce nemțesci.	57.42½	45.57

Nr. 188.

[91] 1—3

CONCURS.

Pentru anul scolar 1891/2 sunt a se ocupa 14 stipendii à fl. 50 menite pentru eleve de părinți mai lipsiți de mijloce, care vor fi adăpostite în internatul împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii transilvane.

Dece (10) din aceste stipendii s'au creat din suma de 500 fl. votată Asociațiunii transilvane în scopul arătat, de Onorata adunare generală din anul acesta a institutului de credit și economii „Albina” în Sibiu, ér patru (4) din suma de 200 fl., donată Asociațiunii după cum arată concludul comitetului subsemnat dela 20 Iunie a. c. pt. prot. 89 de dl Dr. Aureliu Maniu, notariu public reg. în Oravița.

Pentru ocuparea acestor stipendii se escrie concurs cu termenul până la 1 August n. 1891.

Cererile au a se înainta „Comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu”; la acelea sunt ase acude:

a) carte de botez în original sau în copie legalizată;

b) testimoniul scolar de pe semestrul II al anului scolar 1890/1.

c) atestat despre condițiunea și starea materială a părinților.

Sibiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la 20 Iunie, 1891.

G. Barițiu, Dr. I. Crișan,
președinte. secretariu II.

Nr. 370.

[92] 1—3

CONCURS.

Spre conferirea stipendiilor de venit în vacanță din fundațiunea lui

„Goșdu” pe anul scolar 1891/2, pentru studiile dela facultățile mai înalte, se escrie concurs sub următoarele condițiuni:

1. Concurenții se documenteze, că sunt fii de cetățeni ungari și se țin de biserica ortodoxă orientală română și studiază la vre un institut public din patrie cu succes bun, și că nu sunt în stare a se susține la studii din averea proprie sau a părinților lor.

2. La conferirea stipendiilor vor avé preferință cei mai înaintați în studii și în calculi.

3. Cei ce vor se studieze la vre-un institut afară din patrie, au se și motiveze pe deplin această necesitate, ca se li se esopereze concesiunea ministerială, fără de care stipendiul în străinătate nu se pôte asigna.

4. Petițiunile instruite cu toate documentele necesari sunt a se adresa la cancelaria fundațiunei lui Goșdu (Budapest, király u. 13 sz.) până la 1 August a. c. cal. nou.

5. Totdeodată se provacă fostii stipendisti, ca până la 1 August a. c., se arete rezultatul studiilor din anul scolar 1890/1, că altcum li se va sista stipendiul avut.

Budapest, în 1 Iuliu, 1891.

Comitetul.

Nr. 322

[88] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Selcud, în tractul protopresbiterial al Târnavei publicat în „Telegraful Român,” în Nrii 115, 116, 117, a. tr. se scrie a două ora concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit de 488 fl., 44 cr.

Concurenții la acest post își pot lua informațiuni dela subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Suplicile concurenților au se fie instruite conform legilor în vigoare și așternute în termenul sus citat la subscrisul (p. u. Kükülövár.)

Cetatea de baltă, 24 Martiu, 1891. Oficiul protopresbiterial gr. ort. al tractului Târnavei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau Toderan, protopresb.

Nr. 450.

[90] 2—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățătoriu în clasa a III-a dela școala elementară română gr. or. din comuna Herman, tractul Brașovului, pentru întregirea acestuia se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

a) din cassa alodială 300 fl.;

b) din cassa bisericei române gr. or. îmbunătățire la salariul învățătoresc 20 fl. v. a.

c) tot din cassa bisericei încă 20 fl., pentru serviciul de al II-lea cantor, pe lângă celelalte venituri cantonale după epitrafir usitate în trecut;

d) cuartir gratuit în edificiul școlii, constatătoriu din o singură odaie.

Alesul învățătoriu va avé a ținé în toate Duminecile și sărbătorile strana dreptă și septemăna la rândul seu. Va avé se instrueze toate 3 cursurile din școala de repetiție fără altă remunerație.

Concurenții vor avé a se presenta în vre-una din Dumineci sau sărbători spre a-și arăta destoinicia în tipic

și cântări bisericesci. Dintre concurenți se vor preferi cei cu cunoscință în musica vocală.

Petițiunile instruite conform legilor în vigoare se vor așterne în termenul prefrit oficiului protopresbiterial concernent.

Din ședința comitetului parochial gr. or. din Herman, ținută la 30 Maiu, 1891.

Alesandru Dogariu, Andreiu Nan,
paroch ca președ. not. al comit. par.
Cu consimțământul oficiului protopresc al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresb.

Nr. 355

[89] 2—3

EDICT.

Ioachim Pandrea gr. oriental din Feleag, comitatul Odorheiul care aprôpe de șase ani de zile a părăsit cu necredință pe muierea sa legitimă Safia Bârsan gr. or. din Feleag, același comitat, fără a se sci ubicațiunea lui, se citéză prin această înaintea subsemnatului for matrimonial, a se presenta în termenul de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict, cu atâta mai vârtos, că în casul contrariu, procesul încaminat de actora, conform rezoluțiunei preaveneratului conconsistoriul archidieceșan dto 28 Iuliu 1888 Nr. 2920 B, se va pertracta și decide și în absența lui.

Forul matrimonial gr. or. de instanța I. al Sighișorei.

Sighișora, 13 Maiu, 1891.

Demetriu Moldovan,
adm. protopresb.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1891.

Budapesta—Predea					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiiu					
	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Copșa mică	3.—	10.47	—	7.10	
Viena	10.50	8.—	—	3.25	București	4.45	7.35	—	8.50	Viena	10.50	8.—	3.25	Teiuș	2.30	3.37	1.39	Șeica mare	3.31	11.27	—	6.43	
Budapesta	8.30	2.05	—	5.50	Predeal	9.12	1.12	—	5.16	Budapesta	8.15	1.50	9.50	Alba-Iulia	3.11	4.—	2.19	Lónneș	4.15	12.08	—	8.27	
Szolnok	11.38	4.10	—	9.22	11.19	Timiș	9.41	1.42	—	5.57	Szolnok	11.14	3.57	1.05	Vințul de jos	3.30	—	2.36	Oena	4.46	12.38	7.—	8.59
P. Ladány	2.12	5.51	—	11.53	12.57	Brașov	10.17	2.18	4.20	5.58	Arad	3.45	6.52	5.24	Șibot	3.53	—	3.03	Sibiiu	5.10	1.	7.35	9.23
Oradea-mare	3.53	7.06	—	1.50	2.12	Feldiára	10.24	2.48	5.07	—	7.23	4.30	7.02	5.46	Orăștia	4.16	4.41	3.30	Sibiiu — Copșa mică				
Mező-Telegd	4.—	7.13	—	2.34	2.19	Apafja	—	3.19	5.42	—	8.03	4.42	—	5.77	Simeria (Piski)	5.43	5.06	4.17	Sibiiu	7.35	4.34	3.35	10.17
Rév	4.30	7.43	—	3.03	2.49	Ágostonfalva	11.08	3.40	6.09	—	8.37	5.03	—	6.19	Deva	5.59	5.18	4.33	Oena	8.02	4.58	4.09	10.43
Bratca	5.22	8.18	—	3.46	3.26	Homorod	—	3.56	6.55	—	9.04	5.14	—	6.30	Branicica	6.24	—	4.55	Lónneș	8.30	5.25	—	11.09
Bucia	5.45	—	—	3.57	—	Hașfalău	11.54	4.29	8.23	—	9.46	5.32	—	6.48	Ilia	6.49	5.45	5.17	Șeica mare	9.05	5.55	—	11.40
Bucia	6.05	8.51	—	4.09	—	Sighișóra	12.54	5.34	8.53	—	11.03	5.36	7.48	7.12	Gurasada	7.—	—	5.28	Copșa mică	9.34	6.20	—	12.05
Cincia	6.31	9.07	—	4.55	4.21	Elisabetopole	1.13	5.54	9.31	—	11.29	6.12	—	7.27	Zam	7.28	6.08	5.53	Cucerdea—Oșorheiu—Reg. săs.				
Huiedin	7.12	9.37	—	5.34	4.55	Mediaș	1.49	6.21	10.09	—	12.06	6.58	—	8.07	Soborșin	8.03	6.34	6.24	Cucerdea	2.50	8.20	2.41	
Stana	7.29	—	—	5.51	—	Copșa mică	2.11	6.42	10.31	—	12.37	7.26	8.51	8.33	Bêrzava	8.54	—	7.02	Ludoș	3.34	9.11	3.27	
Agăriș	7.49	—	—	6.12	—	Micăsasa	2.14	6.55	10.47	—	12.53	7.52	9.10	8.57	Conop	9.10	7.11	7.17	Oșorheiu	5.20	11.17	5.14	
Ghîrbău	8.01	—	—	2.25	5.47	Blăș	—	—	11.06	—	1.18	8.08	—	9.13	Radna-Lipova	9.44	7.31	7.46	Reghinul -săs.	5.35	—	5.36	
Nadișul ung.	8.14	—	—	6.39	—	Crăciunel	2.48	7.31	11.57	—	2.13	8.26	9.34	9.29	Pauliș	9.58	—	7.57	Regh. săs.—Cucerdea—Oșorheiu				
Cluș	8.29	10.37	—	6.56	6.—	Teiuș	—	8.—	1.08	1.25	2.49	8.52	—	9.53	Glogovaț	10.34	—	8.30	Reghinul-săs	7.10	—	7.15	
Apahida	8.46	11.10	—	8.20	6.18	—	—	—	12.28	—	3.47	11.04	10.18	10.50	Arad	10.46	8.14	8.40	Cucerdea — Oșorheiu				
Ghîriș	9.03	11.28	—	8.45	6.34	—	—	—	1.35	1.50	4.07	11.24	10.37	11.16	Szolnok	11.13	8.24	9.05	Oșorheiu	5.21	9.35	9.53	
Cucerdea	10.08	12.38	—	10.21	7.34	—	—	—	2.05	2.12	4.28	11.48	—	11.44	Budapesta	4.15	11.27	2.21	Ludoș	6.58	7.41	12.06	
Ujóra	10.37	1.14	—	11.09	7.57	—	—	—	2.13	2.19	4.52	12.22	11.18	12.06	Viena	6.05	7.20	1.40	Cucerdea	7.47	8.25	42.50	
Vințul-de-sus	19.56	1.21	—	11.17	—	—	—	—	2.31	2.39	2.34	12.49	11.40	12.38	—	—	—	—	Simeria (Piski) — Hunedóra				
Aiud	11.04	1.29	—	11.26	—	—	—	—	3.18	3.15	4.52	—	—	—	—	—	—	—	Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16	
Teiuș	11.28	1.54	—	11.54	8.22	—	—	—	8.54	4.45	5.26	—	—	—	—	—	—	—	Cerna	11.13	5.03	9.34	
Crăciunel	11.45	2.13	—	12.18	8.38	—	—	—	9.23	4.45	4.32	—	—	—	—	—	—	—	Hunedóra	11.48	5.38	9.58	
Blăș	12.13	—	11.55	12.58	8.43	—	—	—	5.14	—	6.34	—	—	—	—	—	—	—	Hunedóra — Simeria (Piski)				
Crăciunel	12.44	—	—	1.34	—	—	—	—	6.08	4.53	6.52	—	—	—	—	—	—	—	Hunedóra	4.46	2.32	7.22	
Blăș	12.59	—	—	1.51	9.14	—	—	—	6.29	5.30	7.40	—	—	—	—	—	—	—	Hunedóra	5.11	3.—	7.50	
Micăsasa	1.35	—	—	2.29	—	—	—	—	6.47	5.47	—	—	—	—	—	—	—	—	Simeria	5.28	3.20	8.10	
Copșa - mică	1.51	—	1.—	2.48	9.48	—	—	—	7.02	6.11	8.29	—	—	—	—	—	—	—	Brașov — Zernesci				
Mediaș	2.12	—	1.02	3.03	9.50	—	—	—	7.28	—	8.53	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	5.45	4.55	
Elisabetopole	2.31	—	—	3.26	10.06	—	—	—	12.17	7.28	—	—	—	—	—	—	—	—	Zernesci	—	7.26	6.36	
Sighișóra	3.04	—	1.39	4.07	10.28	—	—	—	12.47	7.47	6.43	—	—	—	—	—	—	—	Zernesci — Brașov				
Hașfalău	3.46	—	2.14	4.49	11.04	—	—	—	8.51	—	10.06	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
Homorod	4.04	—	2.29	5.35	11.19	—	—	—	8.51	—	10.06	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	9.24	9.44	
Ágostonfalva	5.26	—	3.33	7.23	12.27	—	—	—	9.10	7.51	10.23	—	—	—	—	—	—	—	Zernesci — Brașov				
Apafja	6.10	—	4.18	8.09	12.58	—	—	—	9.30	—	10.42	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
Feldioara	6.41	—	—	8.43	1.15	—	—	—	1.52	10.07	8.17	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
Brașov	7.17	—	—	9.18	1.35	—	—	—	2.18	10.44	8.42	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
Timiș	8.—	—	5.08	10.40	2.00	—	—	—	2.25	11.04	8.47	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
Predeal	—	12.20	5.15	—	2.19	—	—	—	3.46	1.16	10.09	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
București	—	1.41	5.57	—	3.01	—	—	—	5.26	3.31	11.51	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
	—	2.29	6.26	—	3.31	—	—	—	6.20	7.30	6.35	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	
	—	8.50	11.55	—	9.30	—	—	—	3.—	1.40	1.40	—	—	—	—	—	—	—	Brașov	—	8.—	8.20	

Murăș-Ludoș—Bistrița				Bistrița—Murăș Ludoș				Sighișoră—Odorheiu				Odorheiu—Sighișoră						
Murăș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Sighișoră	4.30	11.25	Odorheiu	—	8.15	3.15		
Țaga-Budatelic	—	—	—	6.48	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Odorheiu	7.21	2.11	Sighișoră	—	10.52	6.10		
Bistrița	—	—	—	9.59	Murăș-Ludoș	—	—	—	7.21	Careii-mare — Zelău.							Zelău — Careii-mare	
										Careii - mare	—	—	5.50	Zelău	—	1.56		
										Zelău	—	—	11.—	Careii - mare	—	6.48		

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de noapte.